

Natuurtoets Winnerstraat te Nederweert

projectnr. 1557-163485
12 juni 2006

Opdrachtgever

Gemeente Nederweert
Postbus 2728
6030 AA NEDERWEERT

datum vrijgave

12 juni 2006

beschrijving

Natuurtoets Winnerstraat revisie 00

goedkeuring

L.J.G. Koks

vrijgave

M.M.T.C. Caris

	Inhoud	Blz.
1	Aanleiding	2
1.1	Doel onderzoek	3
1.2	Werkwijze	3
2	Resultaten	4
2.1	Bureaustudie	4
2.2	Terreinbezoek	4
3	Toetsing effecten planontwikkeling	7
3.1	Consequenties per soortgroep	7
3.1.1	<i>Vogels</i>	7
3.1.2	<i>Zoogdieren</i>	7
3.1.3	<i>Amfibieën</i>	8
3.1.4	<i>Planten</i>	8
3.1.5	<i>Overig beschermde soorten</i>	8
3.2	Conclusie	9
3.3	Zorgplicht	9
4	Tot slot	10
5	Literatuur	11
Bijlage 1	Wettelijk Kader	

1 Aanleiding

Gemeente Nederweert is voornemens om circa 150 (starters) woningen te realiseren op locatie Winnerstraat te Nederweert. De locatie betreft het terrein van zwembad Merenveld (circa 3,5 ha) en een aangrenzende akker (circa 4,25 ha). In totaal bedraagt de oppervlakte van het gehele plangebied circa 7,75 ha. Aangezien woningbouw afwijkt van het vigerende bestemmingsplan zal een vrijstellingsprocedure ex. artikel 19, lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening doorlopen moeten worden om goedkeuring te krijgen voor het plan. Hiervoor is een ruimtelijk onderbouwing nodig. In het kader van de ruimtelijke onderbouwing zijn enkele onderzoeken noodzakelijk, waaronder een natuurtoets.

Flora- en faunawet

Vanuit de Flora- en faunawet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden van de inheemse flora en fauna. Door, voorafgaand aan ruimtelijk ingrepen, stil te staan bij aanwezige natuurwaarden, kan onnodige schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt. Indien schade niet te voorkomen is, is een ontheffing ex art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk. Sinds 23 februari 2005 is het Vrijstellingsbesluit van kracht. Met dit besluit is geregeld dat voor algemeen voorkomende soorten een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen en geen ontheffing meer aangevraagd hoeft te worden. Wel blijft de algemene zorgplicht van kracht (zie bijlage 1 voor Wettelijk Kader).

In het kader van deze wetgeving heeft Oranjewoud een natuurtoets verricht naar de voorkomende, dan wel te verwachten beschermde planten- en diersoorten in het plangebied. De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: ligging van het plangebied Winnerstraat

1.1 Doel onderzoek

Het doel van voorliggende toetsing is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de huidige Flora- en faunawet en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.2 Werkwijze

Om bovenstaand doel te bereiken zijn de volgende werkstappen doorlopen:

1. Bekende verspreidingsgegevens verzamelen van beschermde soorten in en nabij het plangebied.
2. Terreinbezoek aan het plangebied.
3. Opstellen van een effectbeschrijving op basis van de inventarisatiegegevens. Hierbij wordt voornamelijk aandacht besteed aan eventueel voorkomende strikt beschermde planten- en diersoorten (genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bijlage 1 van het Vrijstellingsbesluit). Voor de ze soorten geldt een strenger beschermingsregiem.
4. Beschrijving van verzachtende maatregelen.
5. Formuleren van een conclusie of een ontheffing ex art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk is.

2 Resultaten

2.1 Bureaustudie

Het plangebied bevindt zich in kilometerhok x:180 / y:366, in de gemeente Nederweert. Uit de resultaten van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kilometerhok recent goed is onderzocht op broedvogels (37 beschermd en 8 Rode Lijstsoorten), libellen en dagvlinders (1 Rode Lijstsoort). Het kilometerhok is matig onderzocht op planten en watervogels (25 beschermd) en redelijk onderzocht op sprinkhanen. Overige relevante soortgroepen: zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen en overige ongewervelden zijn niet onderzocht.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich ook binnen de grenzen van het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied.

Het plangebied heeft geen beschermde status in het kader van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de Natuurbeschermingswet en maakt geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur.

2.2 Terreinbezoek

Het plangebied is bezocht op 26 april 2006. Op basis van de bureaustudie en de aangetroffen biotopen is een beeld te krijgen van het voorkomen van beschermde soorten. Hieronder wordt kort aangegeven wat de bevindingen zijn.

Het plangebied is gelegen aan de Winnerstraat en wordt in het westen begrensd door een groenstrook langs de Zuid-Willems Vaart. Het plangebied bestaat uit een akker en het terrein van zwembad de Merenveld met 'speelweide'. Bij de voorgenomen ingreep worden de aanwezige gebouwen en zwembaden geamoveerd en de beplanting verwijderd.

Het noordelijk deel van het plangebied bestaat uit een structuur- en soortenarme akker. Deze voormalige maïsakker wordt momenteel gebruikt voor bietenteelt. Langs de randen bevindt zich enige vegetatie. Er zijn geen kavelsloten aanwezig.

De akker is naar verwachting langs de randen geschikt voor algemeen voorkomende muizen, zoals tweekleurige bosspitsmuis en veldmuis. Tijdens het veldbezoek zijn ook veel muizenholletjes gevonden. Soorten als de haas, vos, wezel en hermelijn zijn niet waargenomen, deze soorten hebben een groter leefgebied en kunnen incidenteel wel langs de randen van de akker aanwezig zijn. De akker kan in het voorjaar gebruikt worden als broedplaats voor Kievit en scholekster. Een paartje patrijzen werd aan de rand van de akker foeragerend waargenomen. Overige weidevogels worden niet verwacht. Floristisch gezien lijkt de akker weinig interessant. Amfibieën worden op de akker niet verwacht.

foto 1: de structuur- en soortenarme akker

De gebouwen van zwembad de Merenveld die worden gesloopt vormen potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen in de vorm van spouwmuren, daklijsten en betimmeringen. Dergelijke elementen met geschiktheid voor gebouwbewonende vleermuizen zijn in de te slopen bebouwing veelal niet aangetroffen. Ook werden er geen sporen van vleermuizen aangetroffen. In principe is nooit met zekerheid aan te geven dat geen vleermuizen aanwezig zullen zijn. In het geval van het zwembad de Merenveld aan de Winnerstraat wordt de kans op vleermuisverblijfplaatsen zeer klein geacht. De aanwezige bomen die verwijderd gaan worden zijn niet geschikt om als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen te dienen, aangezien geen gaten of hopen zijn aangetroffen. De vegetatie en bomen rondom de 'speelweide' zijn geschikt als foerageergebied voor verschillende vleermuissoorten.

foto 2: gebouwen en buitenbad van zwembad de Merenveld

De 'speelweide' wordt gekenmerkt door algemene kruidensoorten van droge tot vochtige vegetaties als grassen (raagrass), madelief, kruipende boterbloem, vogelmuur, zachte ooievaarsbek, paardbloem en witte klaver. Op de 'speelweide' staan solitaire bomen en rondom de weide bevindt zich een struweel. Boomsoorten die hier te vinden zijn, noordse esdoorn, wilg, berk, plataan, populier en lijsterbes. Het struweel wordt gekenmerkt door vlier, zomereik, beuk, berk, abeel, kardinaalsmuts en vogelkers. In de ondergroei zijn planten als grote brandnetel, stinkende gouwe, braam en gulden roede te vinden. Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen.

foto 3: solitaire bomen en struweel op en langs de 'speelweide'

In de bovengenoemde vegetaties leeft een beperkt aantal beschermde diersoorten. In het struweel kunnen struweelvogels foerageren en broeden. Hierbij valt o.a. te denken aan de merel, roodborst, zanglijster, zwartkop, vink en winterkoning. Daarnaast is de 'speelweide' langs de randen en het struweel geschikt leefgebied voor diverse algemene muizensoorten en spitsmuizen, zoals bosmuis (overal waar dekking is), rosse woelmuis (o.a. dicht struik- en/of kruidlaag en hagen), bosspitsmuis (o.a. graslanden en struwelen), huispitsmuis (o.a. ruigtevegetaties en hagen). Op de 'speelweide' zijn molshopen en muizenholletjes aangetroffen. De egel en het konijn gebruiken de 'speelweide' en met name het struweel met ondergroei als nachtelijk foerageergebied. De wezel en hermelijn zijn niet waargenomen en worden incidenteel verwacht.

Tijdens het terreinbezoek zijn geen amfibieën en reptielen waargenomen. In het plangebied zelf is geen natuurlijk water aanwezig. Door het ontbreken van water in het plangebied worden geen voortplantingsplaatsen van amfibieën verwacht. Wel kunnen de bruine kikker en de gewone pad in landbiotoop (vnl. het struweel) worden aangetroffen. Reptielen worden niet verwacht, aangezien er geen geschikt biotoop is aangetroffen.

3 Toetsing effecten planontwikkeling

Uit de bureaustudie en het terreinbezoek blijkt dat in het plangebied enkele beschermde soorten zijn te verwachten. Per aanwezige beschermde soortgroep worden hieronder kort de consequenties en mitigerende maatregelen aangegeven.

3.1 Consequenties per soortgroep

3.1.1 Vogels

In het algemeen kan worden gesteld dat ingrepen in het plangebied tijdens het broedseizoen (15 maart – 15 juli) sterke negatieve effecten hebben op de meeste vogelsoorten door vernietiging van broedplaatsen en verstoring van de reproductie. Wettelijk gezien wordt daarom ook geen ontheffing verleend indien (broed)vogels worden verstoord.

De effecten op (broed)vogels in het plangebied en de directe omgeving zullen beperkt zijn. Effecten zijn er alleen als de werkzaamheden plaats vindt in het broedseizoen. Indien de sloop en bouwwerkzaamheden in de periode september - maart aanvangen is sprake van een permanente verstoring, voordat vogels tot broeden komen. Door deze verstoring zullen broedvogels het plangebied mijden als broedplaatsen.

Conform de zorgplicht (zie 3.3) is het van belang om voor het broedseizoen, indien noodzakelijk struweel en vegetatie te verwijderen, hierdoor zijn er geen effecten op (broed)vogels tijdens het broedseizoen.

In het plangebied komt waarschijnlijk een paartje patrijzen tot broeden. Deze soort staat op de Rode Lijst. De voorgenomen bestemmingswijziging van agrarische naar een woonbestemming is voor deze vogelsoort ongeschikt, zodat het gebied als broedgebied verloren gaat. De bestemmingswijziging heeft geen effect op de gunstige instandhouding van de patrijzen, omdat in de omgeving van het plangebied voldoende broed- en leefgebied aanwezig is.

De gunstige staat van instandhouding van de in het plangebied voorkomende of verwachte vogelsoorten zal niet worden aangetast wanneer werkzaamheden buiten het broedseizoen aanvangen.

3.1.2 Zoogdieren

De werkzaamheden kunnen met name schade veroorzaken aan algemene muizensoorten en spitsmuizen. Deze schade is maar moeilijk te voorkomen, omdat deze soorten bij onraad hun hol in vluchten en zich bij gunstige omstandigheden nagenoeg het hele jaar voortplanten. Ze leven echter geen van allen in kolonies. Door deze solitaire levenswijze, het betrekkelijk kleine oppervlak aan biotoop en de hoge reproductiesnelheid zal de schade zeer beperkt zijn. De gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten komt niet in het gedrang.

Effecten op kleine zoogdieren zoals muizen kunnen worden beperkt door de sloop- en bouwactiviteiten gefaseerd uit te voeren. Dit houdt in dat eerst de vegetatie zo kort mogelijk wordt gemaaid of verwijderd, alvorens in een later stadium bouwrijp te maken. Het hierdoor eerst minder geschikt gemaakte leefgebied kan dan tijdig door de aanwezige zoogdieren worden verlaten. Ten aanzien van deze soorten geldt dat ze niet tijdens de winterslaap mogen worden verstoord door het verwijderen van vegetatie. Dat betekent dat vegetatie in de periode van eind september tot half november zou moeten worden verwijderd. Deze bepaling komt voort uit de 'algemene zorgplicht' zoals die in de Flora- en faunawet is beschreven (zie 3.3).

Grotere zoogdieren, als de hermelijn, wezel, konijn en egel hebben grote leefgebieden en zullen tijdens de werkzaamheden het plangebied mijden. In de omgeving is voldoende geschikt leefgebied aanwezig voor deze soorten. Ook de mol zal het gebied mijden na aanvang van de werkzaamheden. Effecten op populatieniveau van deze soorten worden niet verwacht.

Om het onbedoeld doden van egels te voorkomen is het raadzaam om voor het verwijderen van vegetatie het plangebied te controleren op eventueel aanwezige egels. Indien egels worden aangetroffen, kunnen ze worden verplaatst naar geschikt biotoop in de omgeving.

Effecten op vleermuizen zullen zeer beperkt zijn, omdat geen vliegroutes worden doorsneden en geen verblijfplaatsen worden verwacht. Het tijdelijke verlies van foerageergebied heeft geen effect op de instandhouding van de soort. In de directe omgeving van het plangebied is voldoende foerageergebied aanwezig.

De gunstige staat van instandhouding van de zoogdieren zal niet worden aangetast als gevolg van de voorgenomen ingreep.

3.1.3 Amfibieën

Bij afwezigheid van (natuurlijk) water in het plangebied worden weinig amfibieën verwacht. Het is goed mogelijk dat enkele soorten het plangebied als landbiotoop gebruiken. Het gaat hier dan met name om de gewone pad en bruine kikker. Indien deze amfibiesoorten worden aangetroffen, kunnen ze eenvoudig worden opgepakt en verplaatst naar een geschikt biotoop. Het gaat hier om algemeen voorkomende soorten in Nederland, waarvoor inmiddels een vrijstelling geldt, mits de zorgplicht in acht wordt genomen.

De gunstige staat van instandhouding van algemene amfibieënsoorten zal niet worden aangetast als gevolg van de voorgenomen ingreep.

3.1.4 Planten

Er zijn geen effecten te verwachten op beschermde planten, omdat ze niet zijn aangetroffen tijdens het terreinbezoek en de aangetroffen biotopen niet geschikt zijn.

3.1.5 Overig beschermde soorten

Er zijn geen effecten te verwachten op andere beschermde soorten, zoals dagvlinders, libellen en andere ongewervelden.

3.2 Conclusie

Kort samengevat is het resultaat van de inspectie dat zich in het plangebied geen strikt beschermde dier- of plantensoorten bevinden die de voorgenomen sloop van het zwembad Merenveld en de bouwactiviteiten wezenlijk kunnen beïnvloeden. In het kader van de ruimtelijke onderbouwing zijn er vanuit flora en fauna geen belemmeringen voor de bestemmingswijziging.

Sinds de inwerkingtreding van het Vrijstellingsbesluit geldt voor de groep van algemene soorten een vrijstelling van de ontheffingsplicht. De aangetroffen en verwachte soorten in het plangebied die effecten ondervinden van de voorgenomen ingreep vallen onder deze groep van algemene soorten. Er hoeft dan ook geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd voor uitvoering van de werkzaamheden.

3.3 Zorgplicht

Voor alle beschermde soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan beschermde soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

Werken buiten kwetsbare periode

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien voorbereidende werkzaamheden, als bouwrijp maken, in die periode worden uitgevoerd, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Werken in kwetsbare periode

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen.

4 Tot slot

De voorliggende natuurtoets is gebaseerd op beperkte inventarisatiegegevens van derden, literatuuronderzoek en een verkennend terreinbezoek.

Enmalig onderzoek kan niet geheel uitsluiten, dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, beschermde soorten worden aangetroffen. Gezien het gebruik van het terrein en de marginale natuurwaarden zijn de risico's op verstoring van beschermde soorten minimaal. Eventueel aangetroffen soorten dienen verplaatst te worden naar geschikt leefgebied in de omgeving.

Indien u nog vragen heeft naar aanleiding van deze rapportage kunt u contact opnemen met ecologisch adviseur Michel Braad (0162 - 487390) van ons bureau.

5 Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. Van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 3de herziene druk.

Coelen van der, J.E.M (red), 1992. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht. Stichting RAVON, Nijmegen.

Lange, R., P.Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, 1994. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij KNNV en VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten.

Lenders, H.J.R., C.C.H. Marijnissen & R.P.W.H. Felix, 1993. Waarnemen en herkennen van amfibieën en reptielen in het veld. Uitgave van de Stichting RAVON, Nijmegen.

SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij / Naturalis / EIS-Nederland.

www.ravon.nl
www.natuurloket.nl

Bijlage 1: Wettelijk Kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. In de Natura 2000-gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijn-gebied (voorheen Speciale Beschermings-Zones (SBZ's) opgenomen.

Globaal kan gesteld worden dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

De soortbescherming is opgenomen in de Flora- en faunawet. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden welke zijn vermeld in bijlage IV. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied.

Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Vanuit de kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet (zie paragraaf 2.2 van het voorgaande rapport).

Flora- en faunawet

Onder de werking van de Flora- en faunawet vallen circa 1.000 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren (m.u.v. de huismuis en zwarte en bruine rat), vogels, amfibieën en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal soorten planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt de algemene zorgplicht (art. 2).

Volgens de Flora- en faunawet mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden verwond, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust- of verblijfplaatsen mogen niet worden beschadigd, vernield of verstoord.

Beschermde planten mogen op geen enkele wijze van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de wet staan genoemd in onderstaand kader.

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten:

- Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of om een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van planten

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren:

- Artikel 9: Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met het oog op bovenstaande doelen opsporen van dieren.
- Artikel 10: Het opzettelijk verontrusten van dieren
- Artikel 11: Het beschadigen, vernielen, uithalen wegnemen, verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren.
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren

De werkingssfeer van de Flora- en faunawet is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft soorten **overall** in Nederland bescherming.

In artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de ontheffingsmogelijkheden weergegeven. Op 23 februari 2005 is de Algemene Maatregel van Bestuur m.b.t. artikel 75 van de Flora- en faunawet¹ in werking getreden. Middels deze AMvB wordt onder bepaalde voorwaarden een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Deze vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig gebruik en bestendig beheer en onderhoud en voor bepaalde (algemeen voorkomende) soorten. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af het de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied. In de AMvB worden hiertoe verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime AMvB: Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten is derhalve geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Flora- en faunawet uitgaat. Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de Egel, Konijn en Mol, Ree en Vos; , algemene amfibieënsoorten, waaronder de Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander en plantensoorten als Grasklokje en Gewone dotterbloem.
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime AMvB: Voor soorten van tabel 2 van de AMvB is bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, indien gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt zo'n gedragscode, dan dient ontheffing aangevraagd te worden, welke wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'(lichte toets). Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 2 de algemene zorgplicht.

1. Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijzigingen van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen.

- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime AMvB.

Voor soorten van tabel 3 geldt het zwaarste beschermingsregime en is bij ruimtelijke ontwikkelingen geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, ook niet met een gedragscode. Voor deze soorten dient een ontheffing aangevraagd te worden, welke aan drie criteria wordt getoetst (zware toets): er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 3 de algemene zorgplicht.

Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de Das, verschillende amfibieënsoorten waaronder Rugstreepad en Kamsalamander en vissoorten waaronder Grote modderkruiper

- Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd.

T.a.v. vogels geldt, dat werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord verboden zijn.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt zo'n gedragscode dan dient formeel een ontheffing te worden aangevraagd. Voor broedvogels wordt echter geen ontheffing verleend waarbij als voorwaarde wordt gesteld dat broedvogels niet verstoord mogen worden tijdens het kwetsbare broedseizoen; dit mede in het kader van de algemene zorgplicht die ook voor vogels geldt.